Anul LXVII. Sibiu, Joi 25 Septemvrie 1919 Nr. 93.

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:
Pe un an **60** coroane. — Pe șase luni **30** coroane. — Pe trei luni **15** coroane.
Ziarul apare Marția, Joia și Sâmbăta

Corespondențele
să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», Strada Măcelarilor Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor, după învoeală
Abonamentele și inserțiunile
să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 45.

Nr. 6847 Plen.

Circulară

către toate oficiile protopresbiterale și parohiale din arhidieceza ortodoxă-română a Transilvaniei.

Sinodul arhidiecezan extra-ordinar ținut la 7/20 Iulie a. c. în biserica catedrală din Sibiu a ales pentru noua dieceză ortodoxă română din Cluj un consistor din 27 de membri conform dispozițiunilor din statutul organic și a decis, ca acel consistor să se constitue, și să-și înceapă activitatea la 1 Octomvrie n. 1919.

Jurisdicțiunea acestui consistor se extinde asupra celor 11 protopopiate ale arhidiecezei, specificate în concluzul congresual Nr. 67 din 1909. Acestea sunt:

Protopopiatele Abrud, Bistrița, Câmpeni, Cetatea-de-peatră, Cluj, Dej, Lupșa, Murăș-Oșorheiu, Reghin, Turda, Unguraș.

La acestea vin a se adăuga cele 10 parohii din tractul Târnava, cari cu 1 Ianuarie 1920 trec la protopresbiteratul Murăș Oșorheiu.

Acelea sunt: 1. Cucerdea-română, 2. Custelnic, 3. Deag, 4. Fărău, 5. Herepea-maghiară, 6. Heria, 7. Sălcud, 8. Sânbenedic, 9. Șilea-maghiară, 10. Spălnaca.

Cu ziua de 30 Septemvrie v. a. c. deci comunele din protopresbiteratele Abrud, Bistrița, Câmpeni, Cetatea-de-peatră, Cluj, Dej, Lupșa, Murăș-Oșorheiu, Reghin, Turda și Unguraș, toate apoi cele 10 comune din protopresbiteratul Târnava, anume: Cucerdea-română, Custelnic, Deag, Fărău, Herepea-maghiară, Heria, Sălcud, Sânbenedic, Șilea-maghiară, Spălnaca, ies din legăturile bisericești cu arhidieceza, și cu ziua ce urmează, anume cu 1 Octomvrie v. a. c., intră în legături cu noua eparhie ortodoxă română a Clujului, respective intră sub jurisdicțiunea noului consistor ortodox român din Cluj, având a se adresa în toate afacerile sale bisericești, școlare și epitropești exclusiv la acel consistor, ca la legala sa autoritate bisericească.

Afacerile cari de aici încolo se vor urzi se vor înregistra la consistorul din Cluj, și tot acolo se vor și hotărî.

In privința aceasta organele bisericești din parohiile și din protopresbiteratele eparhiei celei nouă vor avea a observa normele și dispozițiunile speciale, ce li se vor da din partea consistorului din Cluj.

Și fiindcă aceste cuvinte sunt cele din urmă, cu cari ne adresăm noi, consistorul arhidiecezan, către voi iubit cler și popor, cari ați stat dela întemeierea bisericii în legătură canonică cu arhidieceza și împreună cu noi ați serbat zilele de bucurie împreună cu cele de întristare, cari împreună am avut zilele de înălțare, ca și cele de umilire, acuma, când bunul Dumnezeu și-a întors spre noi fața Sa și ne-a ajutat să vedem neamul nostru înălțat și pe toți uniți sub o stăpânire lumească și bisericească, sub cea românească din România-mare, acuma, la despărțire, să ne înălțăm spre ceriu ochii inimilor noastre, gura noastră să o deschidem spre rugăciune de mulțumită și de laudă către cel prea înalt, și din tot sufletul și din tot cugetul nostru să zicem:

«Lăudămu-te, bine Te cuvântăm, ne închinăm Ție, mulțumim Ție, Te mărim pe Tine pentru mărirea Ta cea mare, Amin».

Sibiu, din ședința plenară, a consistorului arhidiecezan, ținută la 2 Septemvrie, 1919.

Dr. Ilarion Pușcariu m. p.,
arhim. vicar arhiepiscopesc.

Dr. Nicolae Regman m. p.,
secretar cons. subst.

Nr. 7122 Ep.

Circulară

către toate oficiile protopresbiterale și parohiale din arhidieceza ortodoxă-română a Transilvaniei.

In temeiul concluzului sinodal Nr. 47 din 1916, — invităm și pentru anul acesta pe toate oficiile noastre parohiale, ca să poarte *Sâmbătă, în 14/27 Septemvrie la Ziua Crucii*, un Disc pentru Orfelinatul arhidiecezei. Rezultatul frumos din anul trecut, obținând cu Discul circa 10,000 coroane, ne îndreptățește și la mai mare jertfă din partea credincioșilor bisericii noastre, mai ales, că «*Casa orfanilor noștri*», este deschisă pentru cei orfani și lipsiți.

Incât din orice motiv nu se va purta Discul Sâmbătă în 14/27 acela are să se poarte în Dumineca următoare după Ziua Crucii, la 15/28 Septemvrie, iar sumele colectate, sunt a se trimite *numai la oficiul protopresbiteral concernent în cel mai târziu 15 zile*, — care oficiu, le va administra la cassa arhidiecezană pe lângă o consemnare, conținând numele parohiilor și sumele întrate. Indatorăm și acum pe onorații noștri preoți, ca ei să contribue cel puțin cu o coroană în acest Disc, premergând cu exemplu bun — și îndemnând pe credincioși la contribuiri mai frumoase și mai însemnate, cum se dau în disc de obiceiu. Scopul e măreț — toți trebue să-și ia partea lor la rezolvirea unei probleme din cele mai umanitare.

Sibiu, 6/19 Septemvrie, 1919.

Consistorul arhidiecezan.

Unificarea organizației noastre bisericești

De: Dr. Gheorghe Comșa.

Biserica aceasta este episcopală și puterea legislativă este în mâna episcopilor. Puterea jurisdicțională deplină o au numai episcopii.[1] Participarea laicilor la sinoade nu știrbește de loc acest drept al episcopilor. Greșește Radic când afirmă că participarea laicilor la congresele naționale-bisericești și sinoadele eparhiale însemnează exercitarea arbitrară a puterii jurisdicționale.

Am stăruit anume asupra părerilor lui Radic. Sânt păreri malițioase și pe cetitorul neorientat îl seduc. Cauza acestei atitudini a autorului zace în faptul, că după părerea sa Șaguna a rupt unitatea bisericii ortodoxe din Austria, ceeace nu-i adevărat, căci Șaguna spre scopul acesta proiectase un congres comun cu sârbii iar sinodul episcopesc încă are rol în privința aceasta.[2]

Biserica ortodoxă română își cerea averea sa și conducere proprie, dar celei sârbești i-ar mai fi convenit să nu se facă despărțirea. Așa se explică pornirile față de marele Șaguna.

Și fiindcă nu știu să se fi combătut la noi părerile lui Radic, țin să scot încă la iveală cel puțin două din afirmațiunile sale nebazate relativ la Șaguna. La pag. 100 susține Radic că mitropolitul Șaguna în Compediul de drept canonic (traducerea germană de Alois Sentz p. 106 §. 147, pct 4 iar în originalul românesc pagina 109) în temeiul canonului XXVIII dela Calcedon ar fi de părerea, că mitropoliții erau aleși prin arhimandriți și ieromonahi. O asemenea acuză e fără pereche, fiindcă textul românesc sună așa «mitropolitul, carele este ales dintre arhimandriți sau dintre ceilalți ieromonahi». Deci nu Șaguna falșifică, ci insuș acuzatorul acestui mare bărbat al bisericii.[3] Acelaș acuză pe Șaguna ca pe unul care ar avea părerea, că Hristos a exercitat toate acțiunile sale în formă sinodală.[4] Iară debitează deci un neadevăr, căci numai despre urmașii lui Hristos susține Șaguna că au tractat chestiunile mai însemnate în formă sinodală.[5]

Din cele expuse putem cumpăni mai bine prețul și respective valoarea științifică a cărții lui Radic. Cetind-o astfel de carte la tot cazul rămâi în neorientare

[1] Radic: pag. 240—241.
[2] Statutul organic ediția din 1914 pag. 9.
[3] Radic: p. 100 nota 4.
[4] Radic: p. 67 nota 1.
[5] Șaguna: Compediu p. 308.

dacă nu-i cunoşti mentalitatea. El se teme că laicii cari participă la sinoadele şi congresele sârbeşti sânt oameni pregătiţi în universităţi protestante şi romano-catolice. Neavând astfel ocazie să cunoască doctrina şi canoanele bisericii ortodoxe uşor îi viblează dreptul divin, mai ales că mai citesc şi cartea lui Şaguna![1] E de tot ridicolă afirmarea şi se îndreaptă chiar în contra propriei persoane a celui cu teza, căci aproape la fiecare pagină critică aspru pe Şaguna iar prin temerea sa de mai înainte recunoaşte valoarea cărţii! Nici anul morţii lui Şaguna nu-l spune exact![2]

Din toate cele expuse se face evident, că Statutul organic nu este o constituţie bisericească contrară canoanelor. Dacă în cursul vieţii noastre constituţionale bisericeşti s'au ivit semne de laicizare, aceasta este a se atribui unei defectuoase creşteri religioase a elementului nostru mirean, iar pe de altă parte unei atitudine poate de multeori şovăitoare, nehotărâte a clerului. Nu încape discuţie că există o oare-care tendenţă de laicizare în sânul bisericii din Ardeal, Bănat şi părţile ungurene, dar vină nu o putem arunca asupra Statutului organic. O lege bună îşi menţine calitatea aceasta şi în cazul aplicării ei în spirit contrar cu intenţia legislatorului. Consfătuirea dela Sinaia a arătat dorinţa sa demnă de toată lauda de a se apropia de organizaţia bisericii ardelene. Chiar şi faptul acesta este dovadă suficientă a canonicităţii Statutului organic.

Laicizarea bisericii nicidecum nu rezultă din legea aceasta liberală a bisericii. Cel mult s'ar putea zice, că unii reprezentanţi dintre mireni ai organizaţiei noastre bisericeşti nu si-au înţeles chemarea şi rolul cu adevărat frumos, ce li-sa acordat într'o vreme, când interesele naţionale pretindeau în mod inexorabil atragerea elementului mirean în cadrele constituţionalismului bisericesc, ca astfel să crească vitalitatea bisericii şi printrâ'nsa puterea de conservare şi resistenţă a neamului. Azi, când curentele de colorit internaţional agită spiritul vremii încă nu putem face ca să trezim susceptibilităţi dăunătoare şi ar fi cel mai desastruos simptom, când ar veni o vreme, ca bisericii să i se aducă acuzaţia, că preoţii ei conduc toate trebile fără concursul credincioşilor. Găsesc, că a fost un moment de extraordinară înălţare sufletească manifestarea preoţimii noastre cu ocaziunea congresului, accentuând într'un elan de puternică însufleţire, că nu se desparte cu nici un preţ de popor, ca factor de participare la deliberarea asupra intereselor bisericii.

Acesta este punctul nostru de razim, un adevărat «*punctum saliens*», dela care ori în care direcţie ne-am abate, ne-am apropia de un povârniş al căderii incalculabil în urmări funeste.

Chestiunea canonicităţii Statutului organic cred a o fi elucidat în conture generale şi astfel în capitolul următor voi indica unele soluţiuni practice în privinţa unificării organizaţiei bisericeşti.

III. Soluţiuni practice.

Organizaţia unitară a bisericii ortodoxe răsăritene de pe teritorul întregei ţări unite se poate face uşor având ca bază Statutul organic, dacă acesta va avea mai multă cautelă pentru drepturile episcopatului.

Alegerea parohilor se face în spirit democratic, dară pentru o mai mare asigurare ar trebui să se normeze după părerile citate la locul său ale mitropolitului Şaguna. Deci în absenţa episcopului, respective în caz de sedis-vacanţă ar trebui ca actul alegerii să se supună ulterior episcopului ales spre decidere finală nu numai din punct de vedere al examinării canonice, ci şi sub raportul cercetării minuţioase a actului întreg al alegerii. Aşa cum este astăzi, Statutul organic nu prevede această dispoziţie. Când episcopul este de faţă la examinarea actului de alegere în consistorul eparhial, episcopul îşi poate exercita pe deplin drepturile sale şi nu s'ar putea zice, că nu ar avea garanţe suficiente.

Aceleaş dispoziţii ar fi să se considere şi în chestia alegerii protopresbiterilor.

Relativ la alegerea episcopului diecezan «Statutul organic» conţine între altele următoarea dispoziţie în §. 104: «Mitropolitul dacă a condus în persoană actul de alegere, poate conchema la locul alegerii pe episcopi, ca numai decât să ţină sinod episcopesc pentru pertractarea sinodală a actului de alegere». De aici rezultă că sinodului episcopesc îi compete dreptul de a examina actul alegerii însuş, deci e greşit a susţine, că sinodului episcopesc i-ar reveni numai dreptul de a cerceta calităţile personale ale celui ales. Acelaş paragraf în alineat dispune, că dacă mitropolitul n'a luat parte la sinodul electoral, atunci primind actul alegerii, convoacă fără întârziere la reşedinţa sa sinodul episcopesc şi predă acestuia actele de alegere spre «pertractare canonică». Cele două cuvinte din urmă sunt a se înţelege aşa, că sinodul episcopesc în temeiul drepturilor sale asigurate prin canoane examinează întreg actul alegerii din punct de vedere al legalităţii şi nu numai chestiunea dacă cel ales este sau nu este vrednic de hirotonie. Aşadară cred că alegerile episcopilor se pot face în cadrele organizaţiei unitare pe baza Statutului organic. Este adevărat, că episcopii sunt mai competenţi să judece calităţile celorce aspiră la episcopie. «*Lucrul cel mai corect este ca sinodul arhiereilor să aleagă pe episcop*». Această părere o reprezintă un vrednic bărbat al bisericii noastre, părintele arhimandrit Dr. Ilarion Puşcariu.[1] Părintele arhimandrit arată, că deputaţii mireni la alegerile de episcop s'au angajat pentru unul sau altul dintre deputaţi, pretându-se chiar şi la defaimarea lor. Practica înţeleaptă după părerea sa ar putea evita apariţiile triste.

(Va urma).

[1] Radic: pag. 106.
[2] Radic: p. 90.

[1] Vezi articolul: «Laicizarea instituţiunilor noastre constituţionale bisericeşti» în «Revista Teologică» nr 4—5 din 1912 pag. 110.

Venitele preoţeşti

In urma cercularului Nr. 5217 Bis. cu conscrierea din nou a venitelor preoţeşti, ordinate din partea Inaltului Consiliu Dirigent Român, se cer din partea oficielor, protopopeşti unele informaţiuni, pre cari le dăm pe calea aceasta pentru orientarea generală în următoarele.

1. Intrebări: Fiindcă cercularul nu spune, intreb eu: ce are a se întâmpla cu comunele vacante, ce nu-şi au preoţii lor? Se fac şi pentru ele coalele A. şi B.? Şi dacă da, lipsind preotul, cum are a se umplea coala A.? Nu cumva se subscrie goală (bianco) cum s'a făcut şi la anul 1898, când pentru prima dată s'a făcut fasiunile, ce ni se cer şi acuma întregind numai coala B.?

Răspuns: Coala A. are de scop, să cuprindă datele personale despre persoana preotului, despre naştere, despre cualificaţiunea, despre etatea, despre starea lui

FOIŞOARA

Refugiaţii Ardealului

— Scrisori din pribegie —

de **Dr. Ioan Mateiu.**

(Fine)

Ce simţăminte deosebite îţi treziau în suflet adunările învăţătorilor, la cari uneori luau parte şi preoţii, şi în cari se vorbea cu căldură despre biserica şi şcoala românească a Ardealului de mâne.

Dragostea pentru şcoala noastră prigonită se dusese cu pribegii până la Elisabetgrad. Şi cine ştie dacă în reformele şcoalei noastre viitoare ne va fi vr'una, care să se fi frământat tocmai în desbaterile noastre din Rusia.

Retrăiam zilele frumoase ale conferinţelor învăţătoreşti din Ardeal, cu discuţiile lor serioase sincere şi pline de avânt.

Chiar şi aici s'a făcut şcoală pentru copiii refugiaţilor, povăţuită de V. Ivan şi E. Babeş cu cărţi aduse din Chişinău. Slova latinească se scria cu sârg în mirarea Moldovenilor, dintre cari mulţi îşi arătaseră dorinţa s'o înveţe. Şi ne-am făcut în tăcere propoveduitorii alfabetului nostru prin cari aveau destulă isteţime să înveţe litera străbună. Se minunau de frumuseţa ei în împotrivire cu cea rusească şi nu încetau a ne cere povaţa acestei taine a scrisului românesc.

Dragostea de biserică a dus la alcătuirea unui cor sub conducerea studentului N. Colan şi în scurt timp liturghia în 4 voci se cântă în biserica rusească spre bucuria noastră şi mângâierea Moldovenilor.

La 1 Octomvrie s'a putut vedeà una din acele liturghii frumoase săvârşită de preoţii noştri cu cei ruşi împreună, la care corurile răspundeau româneşte şi ruseşte iar norodul moldovenesc ascultà înduioşat până la lacrimi. A fost o sărbătoare care va rămânea neştearsă pentru Moldoveni.

Dincolo în Visca, meşterul Nic. Oancea îşi întocmise un cor puternic, cu care a dat 2 concerte. Cel din 17 Septemvrie stârnise o însufleţire deosebită în poporaţia rusească mai ales prin 2 cântări ruseşti cântate cu pricepere. Dar cine ar puteà zugrăvì înfiorarea noastră din sara aceea, când am auzit răsunând dulcile cântări ale Ardealului. Să te desfătezi la Visca în cântecul minunat al lui Toma Brenciu dela Braşov.

Ne simţiam atunci pe-o clipă la petrecerile noastre de-acasă, cu aerul acela sănătos de sat, cu preoţi, notari şi învăţători de o rară bunăcuviinţă strânşi în jurul meselor albe, ca să se bucure de aceste întâlniri dorite şi înălţătoare.

Iată fapte cari trebue să-ţi mişte inima şi fac să te gândeşti la întâmplările neobicinuite pe cari istoria unui neam le păstrează în paginile sale, cu deosebită grijă, spre cutremurarea înduioşată a urmaşilor.

Cântările noastre au încredinţat pe Ruşi, că bejenarii găzduiţi de ei sunt oameni cu carte, că ei fac parte dintr'un popor luminat, care nu poate fi batjocorit în Moldovenii smeriţi, aflători prin aceste locuri.

Vedeau şi ei, că numai o mare nenorocire ne-a putut goni până aici, că de sigur în sufletul nostru trăieşte o credinţă sfântă şi o speranţă uriaşă, care ne-a făcut să luăm lumea 'n cap şi să suferim cu atâta tărie morală torturile unei sorţi nemiloase, care nu ne-a cruţat nici una din asprimile ei zdrobitoare.

Iar jos la Aleşchii, ai noştri, întemeiază

familiară. Unde nu este preot, nu se pot da nici asemenea date.

Deci în asemenea casuri, unde parohia nu-şi are preotul său, fie ca paroh, fie ca administrator stabil în asemenea casuri, coala A. rămâne fără datele recerute şi cerute.

Ea se aclude simplu la acte, şi se vor completa atunci, când în comună se va institui în regulă paroh sau administrator.

2. Întrebare: Consemnarea generală, prescrisă în alineatul din pagina a patra a cercularilui, care o fac oficiile protopresbiterale, are să cuprindă numai numele preoţilor din tract, ori sunt a se petrece în ea — după tragerea liniilor şi rubricărilor necesare — toate datele din coala A. pentru fie-care preot? Se face consemnarea generală şi despre coala B. ori nu se face? În cazul din urmă ar trebui doue consemnări generale?

Răspuns: Consemnarea generală are să cuprindă toate rubricele şi toate datele din coala A. Deci în rubrica 1. vine numărul curent, în rubrica 2. numele comunei (parohia) în ordinea alfabetică a acelora (Bedeleu, Răzeşti—Buru), în a treia numele preotului, în a 4. calitatea lui etc. Consemnarea generală vine a se face dela coala A.

3. Întrebare: Cum are a se înţelege rubrica dela pământuri, care poartă deasupra inscripţia valoarea? Se petrece în rubrica respective valoarea pământurilor, ori valoarea venitului curat ce-l representă pământul? Distincţia trebue a o face acum, ca nu cumva unii preoţi să inducă cu valoare în loc de venit, preţul pământului şi să arete astfel venite colosale din porţiunile lor canonice, în detrimentul salarului ce-l vor primi?

Răspuns: Înaltul Consiliu Dirigent voieşte să cunoască care este venitul anual din isvoarele bisericeşti, dela pământuri, de aceea în cercularul reprodus şi în cercularul consistorial spune espres: *Suma venitului anual net* din pământuri socotită după media anilor 1909—1914.

Tot aceasta o accentuează şi cercularul consistorial la Rubrica: Coala B. Venitele parohiei I. din isvoare bisericeşti 1. Dela pământuri, unde se zice: *Suma venitului anual net din pământuri etc.*

Deci în rubrica respectivă unde se valorează venitul anual, acest venit cere a se induce, venitul anual dela pământuri în general, şi în special venitul anual dela acelea, cari sunt în folosinţa parohului, fiecare separat.

4. Întrebare: După ce la titlul II. din coala B. întregirile dela stat figurează şi banii de cuartir, şi după ce statul nicăiri nu plăteşte atari bani, decât în feliul, că cu ocasia statorirei venitelor din 1918, s'a substras o sumă oare-care din venitele preoţilor, care n'a numărat la congruă, ca astfel în lipsa de cuartir să aibă ceva desdaunare dela stat, întreb: mai e lipsă a scrie cuartirul separat (aci în rubrica aceasta) după ce în congruă fasionată la punctul 1. şi aşa se cuprinde şi cuartirul preoţesc? Eu cred, că rubrica cuartirului dela stat poate remânea neumplută.

Răspuns: Înaltul Consiliu Dirigent în cercularul său cere să se inducă toate venitele dela stat deci congrua cuincuenalul, banii de locuinţă, adause familiare, adause de vestminte şi adaosele estraordinare de războiu. Aici deci sunt a se induce sumele primite dela stat, şi în rândul acelora vine a se induce şi suma ce o dă statul în congruă ca bani de locuinţă.

Fiindcă în anul 1918 suma dată de la stat sub titlul bani de locuinţă s'a luat în suma generală a congruei şi nu s'a specificat precum o face acuma On. Consiliu Dirigent, nu este eschisă posibilitatea ca unele comune bisericeşti prelângă congrua care vine dela stat, să dea preotului şi ea dela sine bani de cuartir acolo unde nu este locuinţă, sau casă parohială.

Acuma vine întrebarea: deoarece sub rubrica congrua se cuprinde întreg venitul dela stat, deci şi banii de locuinţă, să se mai separeze aici în special ce sumă vine din congruă, a se pune la locuinţă. Întrebarea e justă.

Şi deoarece la titlul întregirile dela stat pentru anul 1919 la locul prim vine congrua, în care e luată şi suma ce se dă ca bani de cuartir, rubrica de sub cifra 3: *bani de cuartir pe anul 1919* rămâne neumplută, goală.

5. Întrebare: La titlul III. din punct 1 a coalei B. unde este de fapt casă parohială, mai e de lipsă a induce valoarea ei ca chirie, ori nu? şi în ce măsură? ales în ce măsură, când casele parohiale, deşi sunt, nu corespund de loc, foarte puţin esigenţelor unui preot?

Răspuns: Scopul acestor fasionări este, ca onoratul Consiliu Dirigent să cunoască venitul anual al unui preot. In vederea acestui scop se cere a se indica, dacă este sau nu casă parohială, şi dacă nu este, câtă chirie plăteşte şi din partea cui din a parohiei sau a preotului însuşi.

Deci dacă este casă parohială, în casul acesta trebue indicat preţul, suma ce s'ar primi, când ea ar fi dată în chirie. Măsura aceasta o stabileşte parohul după a sa chipsuială, şi o confirmă protopopul prin subscrierea coalei. In casul, când protopopul, care trebue să cunoască casa parohială, ar crede că suma indicată e prea mare, sau prea mică, în acel cas va lua adeverinţă dela comitetul parohial.

6. Întrebare: Având în vedere împrejurarea, că comunele noastre sunt foarte împrăştiate, fiind comune de munte, ba unele au şi filii îndepărtate, silind astfel preoţii a-şi ţinea cal, fără nici o remuneraţie din partea comunelor, căci relut de cal nu se dă nicăiri de la comune, şi considerând că în coala B. nu e nici o rubrică, care ar desluşi chestia aceasta, întreb: se admite ori nu a substrage ceva din venitele preoţeşti drept remuneraţie a cărăuşiei, ori chestia aceasta se va regula de sine stătător, când se vor stători salariele preoţilor?

Răspuns: Cestiunea aceasta s'a regulat în 1898 când s'au făcut primele fassionări la guvernul maghiar, atunci s'a recunoscut necesitatea, de a se da relut de cal, sau de cărăuşie pentru comune resfirate prin munţi şi pentru filii.

Chestiunea aceasta s'a considerat deci — credem noi — ca fiind regulată.

Incât în unele locuri ea nu e regulată, sau deşi e regulată, n'a fost regulată bine, sau doară acea regulare nu mai corespunde situaţiei de azi radical schimbate prin împrejurările noastre de azi, aceasta rămâne chestiune deschisă, şi este a se regula de sine când se vor regula dotaţiunile preoţilor.

In casul concret, la stabilirea venitelor în casul concret cu coala B. nu se pot face sub acest titlu detrageri.

Am dat deslusirile acestea cari ni s'au cerut şi le-am dat pentru orientarea preoţimei, spre a se face o lucrare uniformă, o lucrare cu plan bine studiat, o lucrare, care să înlesnească regularea dotaţiunii preoţimei noastre.

Biserica mână în mână cu statul voieşte să împlinească lucrarea aceasta, lucrare chemată a delătura multe nemulţămiri, şi multe neînţelegeri de până acuma, şi a statornici o lucrare armonică pentru binele neamului nostru românesc întreg.

Circulară

către toţi membrii din cler şi mireni ai sinodului protopresbiteral ordinar şi extraordinar din protopresbiteratul Zarandului

In urma mandatului primit dela Venerabilul consistor arhidiecezan cu datul de 5 August, 1919, Nr. 5767 Plen. de a convocă şi a conduce sinodul protopresbiteral extraordinar electoral al tractului Zarandului în scopul de a alege protopresbiter, prin aceasta convoc sinodul protopresbiteral al tractului Zarand pe ziua de **Joi, în 10/23 Octomvrie 1919 dimineaţa la oarele 10 în Brad**, pentru a săvârşi alegerea de protopresbiter. Alegerei va premerge săvârşirea sfintei liturgii cu chemarea Duhului sfânt, care se va celebră în biserica din Brad, dimineaţa la 8 oare.

Toţi membrii ordinari ai sinodului protopresbiteral precum şi cei aleşi ad hoc anume numai pentru alegerea de protopresbiter, sunt poftiţi a se prezentă pe ziua de Joi, 10/23 Octomvrie a. c. la sinodul protopresbiteral, spre a luă parte la alegerea de protopresbiter.

Totodată convoc pe membrii comitetului protopresbiteral la şedinţă pe ziua, care premerge alegerii, adecă pe Miercuri, în 9/22 Octomvrie a. c. la oarele 4 după amiazi în cancelaria oficiului protopresbiteral, ca în conformitate cu dispoziţiunile §-lui 14 din regulamentul pentru procedura la alegerea de protopresbiter, să constate cu comisarul consistorial cualificaţiunea concurenţilor şi să compună lista de candidare.

Sibiiu, 6/19 Septemvrie, 1919.

Mateiu Voileanu m. p.,
comisar consistorial.

Deslegarea crisei

In zilele din urmă ştiri sosite din capitală ni'aduc deslegarea crisei ministeriale din Bucureşti. Monarhul a încredinţat formarea unui cabinet. Manolescu Rămniceanu. Sub acesta ar fi să se facă alegerile.

Combinaţiunea aceasta nu mulţămeşte pe cercurile oposiţionale, se vede a nu mulţămi nici opinia publică, care din legăturile de pretenie dintre vechiul şi noul şef de guvern dedoc că guvernul de azi e o expozitură a celui de eri. In faptă este la putere tot partidul liberal fără autoritatea în lăuntru şi în afară a cabinetului presidat de Brătianu.

Partidele din vechiul regat nu vor primi să facă parte din actuala alcătuire de guvern.

Nu încape îndoială, că nici partidul Tache Ionescu, nici cel al generalului Averescu nu vor intră în noul cabinet, cu atât mai puţin partidul naţional democrat al domnului Iorga ori cel al socialiştilor.

---

societatea literară-culturală «Regele Ferdinand I Românul» stăruind să îmbrăţişeze dorinţele pribejilor de a se adăpă — în acest colţ îndepărtat din isvoarele aşa de scumpe acum ale culturii româneşti.

Căci niciodată n'am simţit mai dureros, decât în aceste locuri străine, lipsa de mană sufletească pe care o aveam acasă din belşug prin bibliotecile, revistele şi ziarele noastre naţionale.

In nopţile de sbucium adânc ca şi în zilele de îndoieli chinuitoare, numai cuvântul românesc — tălmăcitor de ideal şi vestitor de biruinţi — ne mai puteă stâmpără arsurile şi dorul nepotolit după Ardealul nostru.

Pentru el se zguduie toată fiinţa noastră, de jalea lui întunecată gemem în taina serilor triste, şi nu-i inimă între noi, care să nu-i simtă chemarea duioasă, pătrunzând ca o rugăciune de mântuire în temniţa pribegiei noastre îndurerate...

Rusia, 1917.

Dr. Ion Mateiu.

Reprezentanții provinciilor nou alipite, cei dela noi sunt până acuma în rezervă față cu desvoltarea lucrurilor, și față cu combinarea aceasta.

În cât privește politica din afară a noului guvern ea va rămânea tot cea veche, politica de rezistență în fața hotărârilor consiliului suprem în ce privește tractatul de pace cu Austria.

Se svonește că în timpul cel mai scurt se vor retrage trupele române din Budapesta, și capitala Ungariei va fi din nou lăsată în mâna sorții, în haosul, ce domnește azi în fosta Ungaria, bântuită de bolșevicii jidanului Kun Bela, care a băgat groază în populațiunea Ungariei.

Știrile zilei

In urma sfintei sărbători de Sâmbătă, Înălțarea Sfintei Cruci, numărul proxim al ziarului nostru va apărea Luni după ameazi.

Personal. Părintele asesor consistorial Nicolae Ivan, după-ce a fost ales președinte al consistorului din Cluj, a cerut să fie primit în cinul monahal. Preasfințitul sinod arhieresc a încuviințat cererea, și astfel părintele Nicolae Ivan, Sâmbăta trecută a fost tuns întru monah la mănăstirea Hodoș-Bodrog prin Preasfinția Sa Părintele Episcop al Aradului Ioan Papp, iar Duminecă în capela din curtea episcopească a Aradului a fost promovat întru protosincel.

Dorim noului monah depline puteri trupești și sufletești spre a putea continua misiunea sa în interesul bisericii și în rasa de călugăr smerit, felicitându-l cu vechia salutare bisericească, și la mai mare Părinte protosincele!

Parastas. Duminecă în 8 Septemvrie a. c. s'a celebrat în biserica din Sibiu-cetate, parastas pentru sufletul răposatului fostului advocat, și în timpul din urmă, notar public, *Ioan Ivan*, fiind de față membri îndureraţi ai familiei, și un public distins din cunoscuții răposatului.

Alegerile de deputați mirani la congresul național bisericesc s'a făcut în întreagă arhidiecesa, Duminecă în 8 Septemvrie a. c. Scrutiniul va fi Duminecă în 15 Septemvrie.

Dl Teodor Moldovan, măestru cismar în Sibiu din prilejul zilei onomastice a fostei Dsale soții Ana, răposată în 18 Februarie a. c. donează suma de 50 cor. la «Legatul Ana Moldovan n. Boznea» administrat de Reuniunea meseriașilor români sibieni, ca răscumpărare a cununei pe mormânt. Tot în acelaș scop dăruesc și fiii răposatei: Dr. Gheorghe Moldovan, medic militar la cercul de recrutare în Oradea-mare 50 cor. Ion Moldovan factor poștal la centrala din Sibiiu, 50 cor., sau în total suma de cor. 150.

Chibrituri. Începând de Mercuri, 24 Septemvrie a. c. se dau chibrituri câte 2 cutii de persoană la familiile cu economie casnică. Împărțirea se face în ordinea alfabetică a numelui de familie în asilul de invalizi de aici. Mercuri înainte de ameazi literile A. F. după ameazi literile G. K. Joi, în 25 l. c. înainte de ameazi literile L. O., după ameazi literile P. R., Vineri înainte de ameazi literile S. T. după ameazi literile U. Z.

Impărțire de unsoare. Pentru cei ce nu au îngrijire din altă parte se împarte unsoare Joi, în 25, Vineri în 26 și Sâmbătă în 27 a lunei curgătoare, dela oarele 2—6 după ameazi în prăvălia din Strada Bach Nr. 13 a firmei Ioan Kessler, în ordinea următoare:

Litera A—I Joi. Litera K—R Vineri. Litera S—Z Sâmbătă.

Măsura de familie dela 1—4 persoane pentru 2 Klg. 40 cor. de chilogram și se eliberează pe lângă cărticica de făină.

Cărticica de făină este a se scoate în ordinea arătată dela Magistrat în sala cea mare.

Cărticelele de făină sunt a se restitui Sâmbătă și Luni în casa de invalizi, la care ocasie este a declara, de unde ea făină.

Alegeri la congres

Joi în 5 Septemvrie a. c. s'au ținut alegerile de deputați din cler în arhidiecesă la congresul național bisericesc, ordinar și ad hoc. după cum știm până acum au fost aleși:

I. In cercul Sibiu—Săliște, la congresul ordinariu arhimandritul vicar arhiepiscopesc Dl Ilarion Pușcariu, la congresul electoral protopopul Sibiului Dr. Ioan Stroia.

II. In cercul Sebeș—Alba Iulia, la cel ordinar asesorul consistorial Nicolau Ivan, la cel electoral protopopul Ioan Teculescu.

III. In cercul Deva—Hațeg la congresul ordinariu profesorul seminarial Dr. Nicolae Bălan, la cel electoral preotul din Petroșeni Ioan Duma.

IV. In cercul Ilia—Geoagiu, la congresul ordinar prim-pretorele Dr. Stefan Hărăguș, la cel electoral preotul Stefan Meteș din Boholt.

V. In cercul Zarand—Abrud, la congresul ordinar protopopul din Abrud Petru Popoviciu la cel electoral preotul din Mureș-Uioara Petru Roșca.

VI. In cercul Cluș—Turda la cel ordinariu Directorul seminarial Dr. Eusebiu Roșca, la cel electoral protopopul Iovian Murășianu.

VII. In cercul Bistrița—Deș la congresul ordinar protopopul Andreiu Ludu.

VIII. In cercul Mediaș—Sighișoara, la congresul ordinar profesorul seminarial Dr. Nicolae Bălan, și la cel electoral preotul din Șeica Mare Pompeiu Morușca.

IX. In cercul Treiscaune—Brașov, protopopul Dr. Vasilie Saftu, la congresul ordinar și parohul Ioan Dima la cel electoral.

X. In cercul Bran—Făgăraș, la congresul ordinar protopopul Nicolae Borzea, la cel electoral parohul din Lisa, Alexandru Popa.

Societatea ocrotirea orfanilor din războiu
Secția regională Sibiu

AVIZ

In Școala normală (Preparandia) de băeți din Timișoara sunt pentru orfanii din războiu:

6 burse pentru Cl. I.		7 burse pentru Cl. III.	
15 semi-burse	„ I.	15 semi-burse	„ III.
10 burse pentru	„ II.	15 burse pentru	„ IV.
15 semi-burse	„ II.	15 semi-burse	„ IV.

Rugăm comitetele județene, preoții, învățătorii și toți oamenii de bine să aducă aceasta la cunoștința tutorilor și mamelor văduve; cererile de înscriere să se înainteze de urgență la Societatea Ocrotirea Orfanilor din războiu Sibiu strada Friedenfels 16 însoțite de următoarele acte:

1. Certificatul de școală. (303) 1—1
2. Adeverință despre moartea tatălui.
3. Act de paupertate (lipsă de mijloace).

Inscrierile se fac până la 1 Octomvrie a. c.

Comitetul.

Nr. 565/1919 (279 1—3

Concurs

Pentru întregirea postului de al treilea învățătoriu dela școala confesională gr. or. română din **Porcești** protopresbiteratul gr. or. al Avrigului se publică concurs cu terminul de 15 zile dela prima publicare în «Tel. Rom.»

Emolumentele împreunate cu acest post de învățătoriu sunt cele prescrise de lege și anume 600 coroane anual din cassa bisericei iară restul din ajutorul dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post de învățătoriu să-și subștearnă cererile concursuale instruite conform legilor în vigoare la oficiul protopresbiteral gr. or. al Avrigului în Avrig (posta Avrig județul Sibiiu) până la terminul susindicat având a se prezenta în vre o Duminecă sau serbătoare în comună spre a face cunoștință cu poporul și posiția locului.

Avrig, 27 August, 1919.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Avrigului în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Ioan Cândea,
protopop.

Curs liber pentru Constructori

Pentru ca măestrii zidari și dulgheri (bărdași) să poată obținea titlul de Constructori (Păleri) supuindu-se la un examen cerut de lege în aceasta privință, se va deschide un curs special de două luni dela 1 Oct. a. c. conform decisiunei luate de Reuniunea Tehnicilor români la congresul din Sibiu, dacă se vor înscrie pentru acest scop cel puțin 10 ascultători, cari vor plăti taxa lunară de câte 100 coroane și se vor îngriji de întreținerea proprie pentru acest timp în Sibiu.

Inscrierea se face la Dl Arhitect I. Pamfilie la Consistoriul arhidiecezan ort. rom. până la 1 Oct. 1919 ear după acest termen nu se mai primesc înscrieri.

Sibiu, 16 Sept. 1919. (296) 1—3

Nr. 192/1919 (286) 1—3

Concurs

Pentru întregirea postului de paroh în parochia de clasa II (a doua **Buduș** cu filiile **Budacul săsesc** și **Orheiu**, în protopresbiteratul Bistriței se escrie concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în «Telegraful Român.»

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasionate în coala B. pentru întregirea din partea statului a venitelor preoțești locuință corăspunzătoare și porțiune canonică.

Reflectanții la acest post își vor înainta cererile susținute cu documentele de lipsă oficiului protopresb. a Bistriței în terminul deschis și cu observarea dispozițiilor regulamentare se pot în vre-o Duminecă sau sărbătoare prezentă și în parochie, la biserică, spre a cânta, a predică și eventual a celebra.

Bistrița, (27 August) 9 Sept. 1919.

Oficiul protopesb. ort. român a Bistriței în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Gregoriu Pletosu,
protopresb.

Nr. 176/1919. (289) 3—3

CONCURS

Pentru ocuparea catedrelor vacante la școalele centrale gr.-or. române din Brașov se publică concurs cu termin până la 25 Sept. n. 1919.

La liceul clasic.

1. Matematica Fizica.
2. Franceza-Româna.
3. Istorie-Geografie.
4. Cântări.
5. Desemn artistic.

La școala reală.

1. Matematica-Fizica.
2. Istorie-Geografie.
3. Franceza-Româna ev. Germana.
4. Istorie naturală.
5. Religie.

La școala comercială superioară.

1. Româna-Franceza ev. Germana.
2. Aritmetica-Contabilitate.
3. Istorie-Geografie ev. Româna.
4. Chemie-Merceologie-Corespondența.

Concurenții vor înainta petițiile la *Eforia* școlară însoțite de următoarele documente.

1. Certificat de botez, dovedind că sânt români de religiunea gr.-or.
2. Certificat de moralitate.
3. Certificat medical.
4. Revers, că se vor supune întru toate legilor și dispozițiilor forurilor noastre bisericești și școlare și regulamentelor în vigoare prezente și viitoare și se obligă a propune la orice școală de sub administrațiunea Eforiei.
5. Documente despre cvalificațiunea profesorală recerută de lege.

Salarizarea profesorilor va fi în conformitate cu a celor dela școalele similare de stat.

Brașov, din ședința Eforiei școalelor centrale gr.-or. române, ținută la 15 Septemvrie, 1919.

Romulus Dogariu, secretar. **Dr. Eugeniu Mețian,** prezident.

Nr. 192/1919 Protop. (250) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa III-a **Vaca**, protopresbiteratul Zarandului, se escrie concurs cu termin de 30 de zile de la prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt cele fasionate în coala B. pentru întregirea venitelor de la stat.

Cererile de concurs se vor înainta subsemnatului oficiu protopresbiteral în terminul deschis, iar concurenţii pe lângă observarea dispoziţiilor reglementare, — se vor prezenta în vre-o Duminecă sau sărbătoare la biserică, spre a cânta, cuvânta eventual a celebra.

Brad, la 7/20 Iulie 1919.

Oficiul protopresbiteral ort.-or. al Zarandului în înţelegere cu comitetul parohial concernent.

Pompiliu Piso
adm. protopop.

Nr. 3/1919 (254) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa III-a **Almaşul-mare Suseni**, prin aceasta se publică a doua oară concurs cu termin de 30 zile dela prima apariţie în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt cele fasionate în coala B. pentru congruă, cu restricţia cuprinsă în § 26 din Regulamentul pentru parohii.

Cererile de concurs să se înainteze la subsemnatul oficiu în terminul deschis, iar reflectanţii — cu prealabila ştire a protopopului — să se prezinte în comună în vre-o Duminecă ori sărbătoare pentru a celebrà, a cântà, şi predica, şi a face cunoştinţă cu poporul.

Geoagiu, 8 Ianuarie 1919.

Oficiul protopresbiteral gr. or. rom. al tractului Geoagiu în înţelegere cu comitetul parohial concernent.

Ioan Popovici
protopop.

(242) 2—3

Concurs repeţit

Pentru întregirea parohiei de clasa a III-a **Sânger**, se publică concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt cele fasionate în coala B. pentru întregirea dela stat.

Concursele înzestrate cu documentele necesare se trimit în terminul deschis subsemnatului oficiu protopresbiteral, iară concurenţii după prealabila încunoştinţare a protopresbiterului se vor înfăţişa înaintea alegătoriior pentru a cânta, respective a oficia şi cuvânta şi a face cunoştinţă cu poporul.

Târgul-Mureş, la 9 Iulie 1919.

Oficiul protopresbiteral în înţelegere cu comitetul parohial.

Ştefan Russu
protopop.

Nr. (237) 3—3

Concurs repeţit

Prin aceasta se publică concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în «Telegraful Român» pentru întregirea postului de paroh în parohia vacantă de clasa a III-a **Almaşul mic** cu filia Archia.

Emolumentele sânt cele fasionate în coala B. pentru întregirea dotaţiunei dela stat.

Cererile de concurs înzestrate cu documentele cerute sânt a se înainta subsemnatului oficiu protopopesc în terminul deschis, iar concurenţii cu observarea prescriselor Regulamentului pentru parohii, se pot înfăţişa înaintea alegătorilor spre a cânta, respective a oficia, a cuvânta şi a face cunoştinţă cu poporul.

Deva, la 14/27 Iunie 1919.

Oficiul protopresbiteratului Deva în înţelegere cu comitetul parohial concernent.

Dr. Ioan Dobre
protopresbiter.

Nr. 101/1919. (220) 3—3

Concurs

Pentru întregirea posturilor învăţătoreşti dela şcoalele confesionale din comunele mai jos însemnate din protopresbiteratul **Haţeg**, se publică concurs cu termin de **30 zile** dela prima publicare în «Telegraful Român».

1. **Băreşti** cu salar de 400 cor. din repartiţie, 200 cor. din «Fondul cultural», iar restul întregire dela stat votată deja. Cuartir în natură, relut de lemne 40 cor. şi pentru grădină 20 cor.

2. **Fizeşti** cu salar de 600 cor. din repartiţie şi dela biserică, iar restul se va cere dela stat. Cuartir în natură, lemne de foc şi pentru grădină 20 cor.

3. **Luncani** cu salar de 600 cor. din repartiţie, iar restul se va cere dela stat. Cuartir în natură, relut de lemne 40 cor. şi pentru grădină 20 cor.

Învăţătorii aleşi sânt îndatoraţi a conduce copiii la biserică şi a cânta cu ei răspunsurile liturgice.

Cererile instruite conform normelor în vigoare se vor aşterne subsemnatului oficiu în terminul arătat, iar concurenţii sânt poftiţi a se prezenta înainte de alegere la biserică, spre a-şi arăta dexteritatea în cântări şi a face cunoştinţă cu poporul.

Haţeg, la 22 Iulie 1919.

Oficiul protopresbitersl gr.-or. al tractului Haţeg în înţelegere cu comitetele parohiale.

Dr. Cornel Popescu
protopresbiter

Nr. 5644/1919. Şcol. (235) 3—3

Concurs

Devenind prin renunţarea învăţătorului Candid Popa vacant postul învăţătoresc dela şcoala de aplicaţie a şcoalei normale gr.-ort. române din Sibiu, în scopul întregirei lui se publică concurs.

Cei-ce doresc se ocupe acest post, să-şi înainteze cererile de concurs cu documentele de sprijin Consistorului arhidiecezan până la 18/31 August.

Salarul legal. Locuinţă în natură.

Sibiu, din şedinţa senatului şcolar, ţinută la 14 August 1919.

Consistorul arhidiecezan.

Nr. 499/1919. (256) 3—3

Concurs

Pentru întregirea definitivă a catedrei a treia de învăţător (învăţătoare) la şcoala noastră din comuna **Preşmer**, şi a catedrei de învăţător (învăţătoare) la şcoala noastră din filia **Cărpiniş**, protopopiatul Braşovului, se publică concurs cu termin de 30 de zile dela cea dintâi publicare în «Telegraful Român».

Învăţătorul (învăţătoarea) din Preşmer, ales şi întărit va avea:

1. Salar dela biserică anual 640 cor.
2. Cvartir în edificiul şcoalei.
3. Pentru grădina şcolară 20 cor.

Învăţătorul (învăţătoarea) din Cărpiniş, ales şi întărit va avea:

1. Salar dela biserică anual 600 cor.
2. Cvartir în edificiul şcoalei.
3. Grădină.

Întregirea de salar pentru amândouă catedrele se va cere dela stat.

Amândoi învăţătorii (învăţătoarele) sânt datori, să ţină şi şcoală de repetiţie şi să conducă şcolarii Dumineca şi sărbătoarea la biserică.

Doritorii au să şi înainteze rugările lor conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopopesc şi să se prezenteze în biserică în vre-o Duminecă sau sărbătoare, pentru ca să-l cunoască poporul.

Din şedinţa comitetului parohial rom. ort.

Preşmer, la 3 August 1919.

Ioan Ludu, paroh—prezident. **George Şurariu**, secretar.

Aprobat: **Dr. V. Saftu** protopop.

Nr. 108/1919. (270) 2—3

Concurs

Pentru întregirea postului de paroh din parohia de cl. a II-a **Petrila-Brad** cu filialele **Jieţi** şi **Malea** din protopresbiteratul Haţeg, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt cele fasionate în coala B. pentru întregirea dotaţiunei dela stat.

Concurenţii îşi vor înainta cererile concursuale instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu în terminul arătat şi pe lângă prealăbila încunoştiinţare a subsemnatului, se vor prezenta în vre-o Duminecă sau sărbătoare la biserică, spre a cânta, cuvânta, respective celebra şi a face cunoştinţă cu poporul.

Haţeg la 11/24 August.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al tractului Haţeg în conţelegere cu comitetul parohial.

Dr. Cornel Popescu
protopop.

Nr. 272/1919. (269) 2—3

Concurs

Pentru întregirea postului de paroh din parohia de clasa II **Ponor**, din potoprebiteratul Lupşa se escrie cocurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în «Telegraul Român».

Emolumentele sânt cele fasionate în coala B. pentru întregirea venitelor preoţeşti cu ajut. de stat (congrua.)

Cererile înzestrate cu toate documentele recerute se trimit subscrisului oficiu în terminul fixat, iar concurenţii — pe lângă observarea prescriselor regulamentului pentru parohii — se vor prezentà şi în parohie pentru a celebra, resp. a cânta şi cuvânta şi a face cunoştinţă şi cu popoprul.

In lipsa de alţi concurenţi, se vor pune în candidaţie şi concurenţii cu cvalificaţi pentru parohile de clasa III.

Ofenbaia (Baia-Arieş), 20 August 1919.

Oficiul protopresbiteral gr. or. român al Lupşei, în conţelegere cu comitetul parohial.

Vasile Gan
protopresbiter.

Nr. 222/1919. (258) 3—3

Concurs

Pentru întregirea postului al II-lea, nou sistemizat, de învăţătoare la şcoala confesională română din **Balşa**, prin aceasta se publică concurs cu te min de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Cu postul acesta sânt împreunate următoarele beneficii:

a) salar fundamental dela parohie 100 cor.
b) relut de cvartir 240 coroane.
c) relut de grădină 20 coroane.
d) restul de salar dela 100 coroane în sus dela stat.

La alte îndatoriri parohia nu se obligă. Se cere ca învăţătoarea să propună şi lucrul de mână dela clasa II începând.

Cererile de concurs să se înainteze la subsemnatul oficiu în termenul deschis.

Geoagiu, la 25 August 1919.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Geoagiului în înţelegere cu comitetul parohial concernent.

Ioan Popovici
protopop.

La „Albina“ institnt de credit şi de economii în Sibiu află aplicare imediată

Mai multe puteri de lucru auxiliare

Pot fi şi femei

Se preferă cei sau cele ce au deja praxă de birou. Plata după învoială.

Ofertele să se înainteze Direcţiunii «Albinei» în Sibiiu. (293) 2—2

Nr. 75/1919. (253) 3—3

Concurs din Oficiu

Pentru întregirea postului de paroh din parohia de cl. a III-a Sâncraiu cu filia Călanulmic, din protopresbiteratul Hunedoara, se publică prin aceasta concurs din oficiu cu termin de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt cele fasionate în coala B. pentru întregirea dela stat.

Cererile de concurs se vor înaintă în terminul deschis Consistorului arhiediecezan, iar concurenții — pe lângă observaren dispozițiunilor regulamentare — se vor prezenta înaintea alegătorilor pentru a cânta, respective celebra, cuvânta și a face cunoștință cu poporul.

Sibiu, din ședința senatului bisericesc ținută la 13 August 1919.

Consistorul arhidiecezan.

Nr. 61/1919 D. F. G. (251) 3—3

Concurs

Pentru întregirea alor 2 posturi vacante de învățător de la școala noastră confesională adnecsată gimnaziului ort. român din Brad, tractul Zarand, se publică concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Emolumentele împreunate cu acest post sânt:

1. Salarul prescris de lege cu toate adausurile sistemizate.

2. Relut de cuartir eventual cuartir în natură.

Cântăreții și conducătorii de cor sânt preferiți.

Doritorii de a ocupa acest post să-și înainteze în terminul prescris cererile instruite cu documentele cerute de lege subsemnatului oficiu protopresbiteral, având a se prezenta și în parohie.

Oficiul protopresbiteral al Zarandului în înțelegere cu comitetul gimnazial.

Brad, la 10/23 August 1919.

Pompiliu Piso
adm. protopresb.

Ad. 654/1919 (261) 2—3

Concurs

Pentru întregirea postului al 3-lea ca învățătoare la școala noastră ortodoxă română din Mândra, tractul Făgăraș se publică concurs cu terminul de 15 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

Salariul prescris de lege — ce se solvește 100 cor dela parohie, ear restul dela stat cu toate adausele sistemisate — cvartir natural sau banii prescriși.

Învățătoarea aleasă conduce copilele la biserică și pre cele dela școala de repetiție.

Doritoarele de a ocupa acest post să-și înainteze cererile cu documentele subsemnatului oficiu protopresbiteral.

Oficiu protopresbiteral român ortodox în conțelegere cu comitetul parohial.

Făgăraș, 18 August 1919.

Nicolae Borzea
protopop.

Școala de cant

Adela Reissenberger Umling

Desvoltare pentru operă și concert. Preparațiuni pentru Academia din București și din Viena.

Bruckenthalgasse 25.

Ore de convorbire dela 2—3 d. m.

(277) 2—2

Bande colorate

(Farbbänder),

pentru toate sistemele de maș'ne, se găsesc de vânzare la

F. SCHNEIDER
(267) 2—2 Sibiu, Promenada Bretter.

(243) 2—3

Concurs repețit

Pentru întregirea parohiei de clasa II-a Nasna, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt cele fasionate în coala B. pentru întregirea dela stat.

Concursele înzestrate cu documentele necesare se trimit în terminul deschis subsemnatului oficiu protopresbiteral; iară concurenții — după prealabila încunoștințare a protopresbiterului, — se vor înfățișa înaintea alegătorilor pentru a cânta, respective a oficia și cuvânta, și a face cunoștință cu poporul.

Târgul-Mureș, la 9 Iulie 1919.

Oficiul protopresbiteral în înțelegere cu comitetele parohiale.

Ștefan Russu
protopop.

(241) 2—3

Concurs repețit

Pentru întregirea parohiei de clasa a II-a Mușin, cu filiile Chibelea și Veța, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt cele fasionate în coala B. pentru întregirea dela stat.

Concursele înzestrate cu documentele necesare se trimit în terminul deschis subsemnatului oficiu protopresbiteral, iar concurenții după prealabila încunoștințare a protopresbiterului se vor înfățișa înaintea alegătorilor pentru a cânta respective a oficia și cuvânta și a face cunoștință cu poporul.

Târgul-Mureș, la 9 Iulie 1919.

Oficiul protopresbiteral în înțelegere cu comitetul parohial

Ștefan Russu
protopop.

Nr. 237/1919 (263) 2—3

Concurs repețit

Pentru întregirea postului de paroh din parohia de clasa II Șasa din protopresbiteratul Lupșa, devenită vacantă prin moartea parohului Ioan Dandea, se escrie concurs repețit cu termin de 30 zile dela prima inserare în «Telegraful Român».

Emolumentele sunt cele din coala B. pentru congruă, cu reserva din § 26 a Regul. pentru parohii care asigură văduvei venitele de jumătate din parohie pe un an.

Comitetul, având în vedere trebuințele mai nouă ale preoților, promite a face la trebuință unele îmbunătățiri de salar și a zidi și locuința preotească.

Concursele, înzestrate cu documentele recerute de stat. org. și regul. pentru parohii, sunt a se înaintă în terminul deschis acestui oficiu protopresbiteral, iar concurenții — între marginile prescrise de regulament — se vor prezentă și în comună spre a cântă, resp. a oficiă și cuvântă și a face cunoștință și cu poporul.

In lipsa de concurenți cu cvalificație pentru parohiile de clasa II, se admit și concurenții cu cvalificația parohiilor de clasa III, fără alt concurs. Se invită deci a-și înaintă concursele la acest post de paroh și candidații cu cvalificație pentru parohiile de clasa III.

Ofenbaia (Baia-Arieș), 19 Iulie v. 1919.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. român al Lupșei în conțelegere cu comitul parohial concernent:

Vasile Gan
protopop.

Nr. 6883/1919 Plen. (290) 2—3

Concurs

In temeiul conclusului sinodal Nr. 42 din a. c. și al Testamentului fericitului Ioan Papp fost protonotar în Oradea-mare, prin aceasta să publică pentru două burse de câte 600 Lei concurs nou și repețit cu termin până la 1 Octomvrie 1915 st. n. și anume pentru studenții universitari, din fundațiunea «Ioan Papp».

Concurenții au să dovedească:

1. Că sunt români și aparțin mitropoliei gr.-orientale române din Ardeal, Ungaria și Bănat.

2. Că părinții lor nu au avere ca să-i poată susține la Universitate din averea proprie.

3. Că au purtare morală bună și au făcut în studii progres bun, ceeace vor dovedi cu atestat, de maturitate, respective cei înscriși la Universitate, cu Indexul.

Preferiți vor fi cei ce studiază facultatea teologică ori filosofia, respective să vor încrie la una din acele facultăți.

Intre condiții egale vor fi considerați cei înrudiți cu fundatorele, din familia Papp din Ponor și Bulzan Fekete-tó, și în linia a doua cei din județul Biharia. Petițiile întrate după termin nu vor fi considerate.

Sibiu, 2/15 Septemvrie, 1919.

Consistorul arhidiecezan.

Nr. 380/1919 (274) 2—3

Concurs

Pentru întregirea postului de învățător la școala primară conf. gr.-or. română din Roadeș protopresbiteratul Cohalmului, prin aceasta să publică concurs în «Telegraful Român», cu termin de 30 zile.

Emolumentele acestui post sunt:

1. Salarul legal și anume: 120 cor. din repartiție bisericească iar restul dela stat votat deja.

2. Grădină școlară de 400 stânjeni □

3. Locuință în edificiul școalei, iar în caz când nu e corăspunzătoare să va cere și relut de cvartir dela stat.

4. Lemnele trebuincioase.

Învățătorul ales va cântă cu copiii răspunsurile liturgice la biserică.

Concurenții să-și înainteze petițiile cu documentele necesare la oficiul protopopesc și să se prezinte în o Duminecă și în comună.

Din ședința comitetului parohial ținută în 20 Iulie 1919.

George Pandrea
not. comit.

Irimie Bucșa
preș. com. paroh.

Am văzut:

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Cohalmului.

Ștena, în 15/28 August, 1919.

Ieronim Buzea
conduc. ofic. protopopesc.

Nr. 246/1919 prot. (260) 3—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de învățător la școala confesională gr.-or. română din Tilișca, protopopiatul Săliștei, se publică în conform. cu ord. cons. 5816/1919 Școl., concurs cu termin de 15 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Salarul prescris de lege cu toate adausurile sistemizate, plătibil parte din fondul școlar — lunar în mod anticipativ — parte dela stat.

3. Relut de cvartir în bani conform legii.

3. Relut de lemne 30 Cor.

4. Relut de grădină 20 Cor.

Învățătorul ales, pe lângă provederea instrucției în școală, — este îndatorat a coduce elevii în Dumineci și sărbători la biserică și a cântă cu ei sfânta liturghie.

Preferiți vor fi cei cu cunoștințe muzicale și cari vor fi în stare să formeze cor.

Tilișca, la 15 August.

Petru Juga
par. președ.

George Pâcura
secretar.

Văzut:

Săliște, la 16 August 1919.

Oficiul protopresbiteral:
Dr. Dumitru Borcia
cond. oficiului protopopesc.

Redactor responsabil: Mateiu Voileanu. Cenzurat prin: Căp. Boiu. Editura și tiparul tipografiei arhidiecezane.